

دی‌دگاه

شماره: ۱۱۷		موضوع: مذاکرات ۵+۱: ملاحظات و تبعات اقتصادی
تاریخ: ۱۳۹۱/۰۲/۸		
تهیه و تنظیم: محمد رضا صادقی فروشانی		
توضیح اجمالی: انتظارات و تبعات اقتصادی رویدادها و تصمیمات سیاسی در جهان امروز که اقتصادی در هم تنیده دارد، کم و بیش از مدل‌ها و روندهای قابل پیش بینی تبعیت می‌کنند که نمونه‌های بسیار زیادی از آنها را می‌توان مثال زد، بنحوی که هر نوع انتشار خبر یا اطلاع رسانی در زمینه گشایش یا انسداد اوضاع سیاسی و اقتصادی در هر نقطه از جهان موجب تحریک و یا تغییر انتظارات عوامل ذی‌مدخل در بازار و در نتیجه واکنش و تحریک طرف عرضه یا تقاضا (البته متناسب با ادراکات فعالین بازار از پدیده حادث شده و سطح تاثیر گذاری آن) خواهد شد. بعنوان مثال در سال ۱۳۶۷ زمانی که ایران قطعنامه ۵۹۸ سازمان ملل مبنی بر پایان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و عقب نشینی ایران از خاک عراق را پذیرفت ناگهان ارزش دلار ، طلا و املاک و مستغلات سقوط شدیدی کرد. بسیاری از افراد که با توجه به روند صعودی طلا و دلار و کاهش ارزش روز افزون ارزش ریال سرمایه خود را (بعضاً بدلیل حفظ قدرت خرید و یا بعضاً بواسطه سود جویی‌های سفته بازانه) به دلار و طلا تبدیل کرده بودند، با اعلام خبر پذیرش قطعنامه و شوک سقوط دلار و طلا، شوکه شدند و سکتة کردند و برخی که از پرداختهای چکهای وخواست شده خود ناتوان و بالاجبار راهی زندان گردیدند و مشکلات پیش بینی نشده ای برای فعالین اقتصادی اعم از حقیقی و حقوقی و همچنین دستگاه قضایی حادث شد و برابر برخی اقوال در آن زمان با توجه به میزان بالای فوت شدگان ناشی از این شوک، در بهشت زهرا قطعه ای افواهی بنام قطعه ۵۹۸ درآذهان ساخته شد.		
نکات کلیدی: ۱. به مصداق ادبیات موجود در اقوال بزرگان علم و دین، بهره گیری از تجربیات گذشته، درجهت تقلیل تبعات و اثرات منفی و احتمالی هرگونه توافقی در مذاکرات ۵+۱ لازم و ضروری است زیرا استنباط رفع یا تداوم تحریمها بصورت پیش نیاز دو نوع واکنش فعالین بازار در دو سناریوی مختلف مثبت و منفی، جلوه گری و تاثیرگذاری خواهد نمود. ۲. ارزیابی و واکنش مثبت بازار و فعالان اقتصادی در مذاکرات اخیر مقامات کشورمان در استاربول موجب تغییر روند افزایشی قیمت ارز و طلا و آغاز روند نزولی آن شد و به تبع آن نتیجه مذاکرات بغداد نیز می‌تواند این روند را تسریع یا معکوس نماید لذا پیشنهاد می‌شود سیاستگذاران و تصمیم‌گیرندگان اقتصادی کشور خود را برای هرگونه واکنش بازار اعم از مثبت یا منفی خصوصا در بخش ارز و طلا و دارایی‌های نقدپذیر آماده کنند و اقدامات عملی و علمی مرتبط با تخفیف بازتابهای واکنش بازار را از هم اکنون برای هر دو سناریو مورد واکاوی و بررسی قرار دهند و برنامه عملیاتی از پیش آماده‌ای داشته باشند. ۳. تجربه گذشته بیانگر آن است که کاهش شدید قیمت طلا و ارز نوعی همزمانی و همراستایی با رونق بازار بورس داشته است لذا پیشنهاد می‌شود دولت، سهام قابل توجهی را برای چنین روزهایی مهیا نماید تا هم تبعات مثبت و منفی چنین بحران‌هایی بخوبی مهار شود و هم شرایط لازم برای اجرای برنامه خصوصی سازی و اقدامات منطبق با سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی سر بزنگاه فراهم شود. ۴. پیشنهاد می‌شود براساس نظریه مدیریت دانش، تجارب عملی معاونین و وزرای وقت اقتصادی زمان پذیرش قطعنامه بگونه ای اجمالی تجمیع و مستندسازی شود تا امکان بهره‌گیری از تمام زوایای ممکنه در هر دو سناریوی مثبت و منفی بخوبی فراهم و از آن بهره‌برداری و استفاده عملی شود .		
تأیید رئیس مؤسسه:		تأیید رئیس گروه مشاوران: